

BAĞIŞIKLIK SİSTEMİNİN ÖNEMLİ UNSURLARI:

- ❖ **LENF BEZİ BÜYÜMELERİ (BEZELER):** Düşmana Karşı Savaş Vaziyeti
- ❖ **LENF SİSTEMİ:** Bağışıklık Sisteminin Öncü Silahlı Kuvvetleri (Akıncılar)
- ❖ **LENF DÜĞÜMLERİ:** Ordunun Uç Karakolları

Dr. Şükrü YENİCE

Dahiliye Uzmanı ve Hematoloji Uzmanı

Kurtuluş Mah. Atatürk Bulvarı (Yeni Devlet Hastanesi Yolu Üzeri),

No: 61, Kat: 1 / NAZİLLİ, Tel: 0 256 312 94 19, 0 505 218 60 57

E-posta: syenice@superonline.com

Lenf düğümleri bağışıklık sistemimizin çok önemli unsurlarıdır. Küçük, yuvarlak veya oval şekilli olup, yumuşak kıvamdadırlar. Üzerlerini bağ dokudan oluşan bir kapsül kaplar. Vücudun muhtelif yerlerinde bulunurlar ve birbirlerine lenf kanalları ile bağlanırlar. Lenf düğümlerinin içinde bağışıklık sisteminin çok önemli hücreleri vardır. Bu hücreler vücuda zarar vermeye çalışan maddelere karşı savaşırlar, onları yakalarlar ve tahrip ederler. Lenf düğümleri ya vücudun derinliklerinde (akciğerde, karın içinde) ya da yüzeysel olarak cilt altında yerleşirler. Yüzeyde olanlar ciltle örtülü oldukları için normalde gözle fark edilmezler ancak hastalık durumunda şişerler ve büyürlerse fark edilirler ve dokunmakla hissedilirler.

Lenf düğümleri bölgesel olarak yerleşirler. Her birinin korumakla görevli oldukları belli bölgesi vardır. Bu halleri ile ordunun güvenliği sağlamak üzere kurduğu karakollara benzerler. Yüzeysel lenf bezleri ensede, kulak önünde, kulak arkasında, sağlı sollu olmak üzere boyunda, köprücük kemiği üzerindeki çukurda, koltuk altında, dirsekte, kasıkda, uyluk üst kısmında, diz çukurunda bulunurlar. Lenf bezlerinin şişmesine yol açan birçok hastalık vardır. Enfeksiyon-iltihabi reaksiyon veya kanser sebep ne olursa olsun lenf bezinin aktifleştiği durumlarda büyüme de beraberinde gelir. Lenf bezlerinin büyümesine yol açan hastalıklara kısaca bakalım:

Kanser: İnsanların kendilerinde veya yakınlarında lenf bezi büyümesi gördükleri zaman en çok korktukları ve olmaması için dua ettikleri hastalık grubu kanserdir. Bazı lenfomalar (lenf bezi kanserleri), lösemiler (kan kanserleri) sistemik lenf bezi büyümeleri yaparlar. Tiroid, gırtlak, karaciğer, kalın barsak, mide, rahim, yumurtalık, meme gibi organların kanserleri de bölgesel veya uzak lenf bezlerine yayım yapabilirler (buna tıp dilinde lenfatik metastaz-lenfatik yayım denir).

Efeksiyonlar (mikrobik hastalıklar):Bu grup içinde en çok virüslerin yol açtığı enfeksiyonlara özellikle üst solunum yolu enfeksiyonlarına rastlarız. İnfeksiyözmonouklooz (öpüşme hastalığı), suçiçeği, kızamık, kızamıkcık,uçuk, AIDS ve daha birçok virüs bölgesel lenf bezlerinde şişmeye yol açarlar. Virüsler dışında bazı bakteriler (tifo-verem gibi), parazit ve mantarlar da lenf bezlerinde büyüme sebepleri olabilirler.

Bağışıklık sistemi bozuklukları:Bağışıklık sistemi bozukluklarında ortaya çıkan iltihabi reaksiyonlar lenf bezlerinde şişme yapabilirler. Romatoidartrit ve lupus hastalığı gibi bağ doku hastalıkları, fenitoin (bir epilepsi – sara ilacı) ve izoniasid (bir tüberküloz-verem ilacı) gibi bazı ilaçlar bağışıklık sistemini olumsuz etkileyerek lenf bezlerini büyütürler.

Depo hastalıkları:Nişasta ve yağ depolanması yüzünden karaciğer ve birçok iç organlarda bozulmaya yol açan depo hastalıkları (örneğin Gaucher Hastalığı), bir başka lenf bezi büyümesi yapan hastalıklar grubudur.

En çok hangi bölgelerde lenf bezi büyümeleri görülür ve bu büyümeler hangi hastalıkları işaret eder?

Baş ve boyun bölgesindeki lenf bezi şişmeleri: Bademcik iltihabı, boğaz enfeksiyonu, kulak iltihabı, diş absesi, baş ve boyun bölgesi cildinin veya saçlı derinin enfekte yaraları, tiroid bezi kanseri, lenf bezi kanseri, kan kanseri.

Ense kökündeki lenf bezi: Mantar, bitlenme, kızamıkçık, haşere ısırığı.

Koltuk altı lenf bezleri: Meme kanseri, lenf bezi kanseri, bazı kan kanseri türleri, kıl kökü iltihapları, kedi tırnığı hastalığı, ter bezi iltihabı (köpek memesi), travma, brusella hastalığı, kol veya elde yumuşak doku enfeksiyonu.

Kasık lenf bezleri:Genital bölge enfeksiyonları ve kanserleri, lenf bezi kanserleri, idrar yolu enfeksiyonları, bacak ve ayaklardaki mantar enfeksiyonları.

Lenf bezinde büyüme görüldüğü zaman mutlaka bir uzman hekim fikri alınmalıdır. Duruma göre bakteri-virüs araştırmaları, ultrasonografi, bilgisayarlı tomografi, lenf bezi biyopsisi ve biyopsiden patolojik inceleme yapılabilir. Tedavisi ise lenf bezinde büyümeye yol açan hastalığın tedavisi ile olur.

Değerli okuyucular, hastalısız-sorunsuz-sağlıklı-mutlu ve uzun bir ömür diliyorum.